

SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA

WOLNI I SOLIDARNI
ZBIORY OSOBIKÓW KARTA

PISMO ORGANIZACJI SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA
Dwutygodnik, wydanie A

Nr13/157, cena 10 zł
21 czerwca – 5 lipca 1987 r.

„...I dobrze jest chyba, ażeby po tylu latach, które dzielą nas od wydarzeń na Westerplatte, każdy młody Polak i każda młoda Polka, rozważył sobie w sercu, że każdy i każda ma w swoim życiu podobne Westerplatte. Może mniej sławne, mniej historyczne, powiedzmy na mniejszą skalę zewnętrzną, ale czasem może na większą jeszcze skalę wewnętrzną. I że tego swojego Westerplatte nie może oddać. Nie może oddać!...”

Jan Paweł II, Gdańsk–Westerplatte, 12 VI 1987

Dotarł do nas list od „Przyjaciół Moskali”. Oto jego tłumaczenie z języka rosyjskiego:

DRODZY PRZYJACIELE

Za pośrednictwem organizacji Solidarność Walcząca chcielibyśmy zwrócić się do wszystkich przeciwników komunizmu w Polsce, w imieniu ich sowieckich zwolenników.

W naszym kraju, w ZSRR, zachodzą obecnie dramatyczne wydarzenia. Produjący reżim komunistyczny na świecie został zmuszony przyznać się, choćby częściowo, do ekonomicznego, politycznego i społecznego bankructwa. sowiecki totalitaryzm wszedł w okres ograniczonych reform liberalnych i pewnych przeobrażeń. Gorbaczow, ze swoją naprędce skleconą nową ekipą partyjną, z całych sił stała się zjednać sobie masy przez swoje od-Breżniewienie niemalże wszystkich aspektów wewnętrznego i zewnętrznego życia kraju. Przy tym, podstawowe, naturalne dla człowieka i chrześcijanina, demokratyczne miary, przedstawiane są jako rewolucyjne, głęboko humanistyczne nurty ucieleśniające radziecki model socjalizmu z ludzką twarzą. Szeroko rozreklamowana walka o jawność; odejście od wszechobecnej obfudy; początki reformy gospodarczej; uchwytnie próby rozwiązania takich poważnych sowieckich problemów jak zapewnienie mieszkań i żywności dla 270 mln, alkoholizm, pospolite drobne złodziejstwa; niektóre ustępstwa na rzecz cerkwi; mniej agresywna polityka zewnętrzna itd. — to główne elementy kursu Gorbaczowa.

Nikt z nas, przeciwników komunizmu w ZSRR, nie ma złudzeń co do rzeczywistych wartości przeprowadzanych reform. Mają one przy pomocy różnych kosmetycznych zabiegów, nie tykających istoty totalitarnego reżimu, nadać mu choćby pozory produktywności i demokracji.

Zadośćuczynienie poszczególnym palącym bólem społecznym, nie jest, niestety, oznaką słabości władzy, a jedynie dowodem jej przebiegłości i chytrych.

Lecz jakby nie oceniać ostatnie wydarzenia w ZSRR, jedno jest pewne: w największym na Ziemi „imperium zła” zachodzą szerokie przewartościowania, kruszą się zastarzałe stereotypy. Może to podważyć i tak już nadwątlone przekonanie ludzi sowieckich o nieomyślności partii. Poruszenie dotyczy wszystkich warstw społecznych: robotników, chłopów, inteligencji i nawet partyjnej burokracji. Wydaje się, że komuniści jakby jeszcze nie zrozumieli czym grozi im twórcza aktywność mas, uswiadomienie sobie przez naród swej ogromnej siły. Oni wciąż liczą na „wielki strach” odcisnięty w ludziach przez prawie 70 lat szczucia i prześladowań, przez straszliwy stalinowski terror. Tym razem mogą się przeliżyć. Narody ZSRR to dzisiaj już nie ta porewolucyjna ciemna, zahukana masa, która nie zupełnie potulnie, ale poddawała się najprzeróżniejszym marksistowskim eksperymentom przeprowadzanym na żywym ciele narodu, i to bez narkozy Dłatego dzisiaj-sze poruszenie obejmujące od dołu do góry sowieckie społeczeństwo, rodzi u każdego prawdziwego demokraty nadzieję na szybki rozpad ostatniego imperium XX wieku i na przywrócenie rzeczywistej niepodległości wszystkim narodom Europy Wschodniej.

Ten nasz głos do bratnich dla nas Polaków — to głos wielkiego dziękczynienia za Waszą walkę, głos szczerego zachwyty dla jedynej w swym rodzaju, polskiej odporności na

na presję komunizmu, to głos hołdu przed Waszą solidarnością.

My dobrze zdajemy sobie sprawę, że szczególnie katalizatorem teraźniejszych wydarzeń w ZSRR był bezprzykładny rewolucyjny protest polskich robotników w 1980 r. Krótki, burzliwy okres legalnej działalności „Solidarności” — to jeden z ważniejszych powodów, które przynusily kremlowskich przywódców do poszukiwania rozwiązań choćby z wyglądu humanizujących system. Krew polskich górników kopalni „Wujek”, robotników Nowej Huty, księdza Jerzego Popiełuszki — nie została przelana na darmo. Ona w naszych sercach i na naszych sztandarach.

Stare hasło wielu pokoleń polskich bojowników o niepodległość: „za naszą i waszą wolność” nigdy nie było tak aktualne jak obecnie. Reformy Gorbaczowa mają polskie korzenie.

Z kolei zasieg swobód i zdrowego rozsądku w ZSRR ma bezpośredni wpływ na całokształt życia społeczno-politycznego w Waszym kraju. Z

pewnością nie trzeba nikogo w Polsce przekonywać, że ostatnia amnestia dla więźniów politycznych i inne liberalne posunięcia władz PRL nie były by możliwe bez demokratycznych przemian w ZSRR. Tak więc związek pomiędzy poziomem Waszej i naszej wolności jest wzajemny. Dlatego w tej naszej walce nie ma ważniejszego zadania niż jedność w obliczu wspólnego wroga — światowego komunizmu.

Narody polski i rosyjski — dwa filary imperium sowieckiego — od wieków określały przyszły los europejskiego Wschodu. Dziś ich rola niepomiernie wzrosła. Polacy, którzy na polu bitwy przegrali decydującą batalię o przywództwo we Wschodniej Europie, odnieśli osobliwe duchowe zwycięstwo, przed którym nie może nie pokłonić się każdy prawdziwy rosyjski i sowiecki demokrat i patriota.

Grupa sympatyków Solidarności Walczącej w ZSRR.

Moskwa — Leningrad,
kwiecień 1987 r.

... в СССР. Связь между уровнем вашей и нашей свободы, как видим, взаимнооб-
разная. Поэтому, нет в нашей борьбе более важной задачи чем единство
перед лицом общего врага — международного коммунизма.

Польский и русский народы — два краеугольных камня советской импе-
рии, которые всегда определяли дальнейшую судьбу Востока Европы. Сего-
дня их роль возрасла неизмеримо. Поляки, проиграв решающую битву на
поле брани за лидерство на Востоке Европы, одержали уникальную духов-
ную победу, перед которой не может не преклоняться каждый истинный
русский и советский демократ-патриот.

апрель 1987 г.

Москва — Ленинград

Группа сторонников "Борющихся
Солидарности" в СССР

MÓWIŁ ZA NAS Papież odjechał. Skończyły się narodowe święta. Tym razem nawet komuniści udawali, że w nich uczestniczą. W pół zdania urywano Teleexpress, aby na bieżąco relacjonować przebieg Wizyty. Nie cały przebieg — np. w Gdańsku lokalna telewizja skróciła sprawozdanie z mszy na Zaspie, a ogólnopolskie programy PR i TV w ogóle tej, i nie tylko tej, mszy nie transmitowały. Kto chciał słyszeć wszystko łapał zagłuszoną Wolną Europę.

Napięcie i oczekiwania ludzi były jakby mniejsze niż przy poprzednich Wizytach. Papież powtórzył co prawda pamiętne wezwanie z placu Zwycięstwa z 1979 r.: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze Ziemi. Tej Ziemi.”, ale chyba z mniejszą siłą je powtórzył. Jakoś trudno powstrzymać się przed refleksją, że wtedy stolica witała Ojca Świętego na pl. Zwycięstwa, obecnie na pl. Defilad. A i poszczególne miasta, etapy Pielgrzymki, nie sprawiały wrażenia opianowanych przez naród — raczej opianowanych przez tajną i mundurową policję. Przed Tarnowem 14 km od miejsca spotkania z Papieżem, kazano opuszczać samochody i iść pieszo. W Łodzi wygląda, że świadomie dezinformowano pielgrzymów, wielu przyjezdnych nie dotarło na lotnisko, błakali się po jego obrzeżach. W Lublinie na trasie przejazdu Papieża mieszkańcom zakazano otwierać okna, wychodzić na balkony — i, niestety, posłuchali. Po połowych mszach nigdzie nie zagrzmiało potężne „Boże coś Polskę” (jedynie w Gdańsku

w kilku sektorach już po rozejściu się większości). Wszędzie odbierano kije do transparentów, flagi narodowe, butelki z pićm, konserwy, pszeszukiwano podręczne bagaże. Warszawski Klub Inteligencji Katolickiej otrzymał zaproszenia do bliższych sektorów i na zamknięte spotkania zaledwie dla 10% swych członków. Słyszeliśmy, że zaproszenia takie powszechnie przydzielano dyrektorom dużych zakładów, a oni rozdawali je aktywistom partyjnym. Może to i lepiej, że partyjni byli blisko Papieża — przyda się im ta łaska, która spływała poprzez Niego na wierny lud.

Najwierniejszy „Solidarności” okazał się Gdańsk. Tam też najtłumniej zjechał jej sympatycy. Pociągi z Wrocławia do Gdańska milicja przeczesywała dwa razy — przed wyjazdem i po przyjeździe. Na mszy na Zaspie — las transparentów, powiewające wstążki, chusty i pełno młodzieży. Ci, co w czas „Solidarności” byli jeszcze dziećmi widać najmocniej ją umiłowali — umiłowali ją do końca. To do nich wcześniej na Westerplatte zacytował Papież słowa błogosławionego biskupa Michała Kozala, że „wątpiący staje się mimo woli sojusznikiem wrogów” i powiedział im też: „bądźcie mocni”. A oni, już w Warszawie napisali na transparentach: „Będziemy bronić swego Westerplatte” i „Zło solidarnością zwyciężymy”.

Po mszy na Zaspie uformował się pochód, który doszedł do skrzyżowania ulic Miszewskiego i Grunwaldzkiej. Tam przy wiadukcie kolejowym został zablokowany i poszatkowany przez ZOMO. Podobno Ojciec Ludwik Wiszniewski z Wrocławia i Jan Rulewski z Bydgoszczy wezwali ludzi by usiedli na ziemi i nie uciekali. Manifestanci posłuchali. Polała się woda, poszły w ruch milicyjne pałki. W końcu bici nie zdzierżyli i zaczęli uciekać. Zatrzymano wiele osób.

Tymczasem w Częstochowie, gdzie Papież przyleciał prosto z Wybrzeża już czekali na Niego sekretarze Barcikowski i Ciosek z wymówkami za treść homilii w Gdyni i Gdańsku. Zostali odprawieni po 10 minutach.

Na Wybrzeżu Ojciec Święty, składał kwiaty pod Pomnikiem i mówił za nas, za wszystkich, którym komunizm odbiera prawo głosu, wolność zrzeszania się we własne związki zawodowe. Przymińmy Jego słowa. Redakcja

---

Gdynia, Skwer Kościuszki, 11 VI 87: „...Morze mówi o potrzebie solidarności między ludzką i między narodową. Jakże doniosły jest fakt, że to właśnie słowo 'solidarność' zostało wypowiedziane tutaj, nad polskim morzem, że zostało wypowiedziane w nowy sposób, który równocześnie potwierdza jego odwieczną treść. Czyż przyszłość człowieka na całej Ziemi, pośród wszystkich lądów i mórz nie przemawia za potrzebą tej właśnie treści? Czy świat — wielka, stale rosnąca rodzina ludzka, może trwać i rozwijać się wśród rosnących przeciwieństw Zachodu względem Wschodu, Północy względem Południa? A tak właśnie jest podzielony, tak jest zróżnicowany nasz współczesny świat. Czy przyszłość, lepsza przyszłość, może wyrastać, może wyrosnąć z narastania różnic i przeciwieństw, na drodze wzajemnej walki — walki systemu przeciw systemowi, narodu przeciw narodowi, wreszcie człowieka przeciw człowiekowi?

W imię przyszłości człowieka i ludzkości trzeba było wypowiedzieć to słowo 'solidarność'. Dziś płynie ono szeroką falą poprzez świat, który rozumie, że nie możemy żyć wedle zasady wszyscy przeciw wszystkim, ale tylko wedle zasady wszyscy z wszystkimi, wszyscy dla wszystkich. To słowo zostało wypowiedziane tutaj w nowy sposób, w nowym kontekście. I świat nie może o tym zapomnieć. To słowo jest Waszą chlubą — ludzie polskiego morza, ludzie Gdańska i Gdyni, Trójmiasta, którzy macie żywo w pamięci wydarzenia lat 70-tych i 80-tych.

Nie możemy w świecie współczesnym iść dalej naprzód popędzani imperatywem zawrotnych zbrojeń, bo to znaczy — perspektywa wojen i samozniszczenia. Właśnie, nie tylko wzajemnego zniszczenia — zbrojowego samozniszczenia. Nie możemy iść dalej naprzód, nie może być mowy o żadnym postępie, jeżeli w imię społecznej solidarności nie będą respektowane do końca prawa każdego człowieka. Jeżeli nie znajdzie się w życiu społecznym dość przestrzeni dla jego talentu i inicjatywy, nade wszystko dla jego pracy. Tu, nad brzegiem Bałtyku, wypowiadam więc i ja to słowo, tę nazwę 'Solidarność', ponieważ należy ono do stałego przesłania społecznej nauki Kościoła. W tym duchu przemawiają i teologowie. Stąd zrodziły się encykliki społeczne ostatniego papieża. W czasach ostatnich — nauczania Soboru oraz obu współczesnych papieży: Jana i Pawła, m.in. również Janowa encyklika o pokoju „Pacem in terris”.

Solidarność musi iść przed walką, przed walką wówczas ludzkość może

przetrwac i moze przetrwac i rozwijac sie kazdy narod wielkiej ludzkiej rodziny. Bo co to znaczy 'solidarnosc'? Solidarnosc, to znaczy sposob bytowania wielosci ludzkiej, np. narodu, w jednosc. Przy uszanowaniu wszystkich roznic, wszystkich odmienosci jakic pomiedzy ludzmi zachodza. A wiec jednosc wielosci, a wiec pluralizm — to wszystko mieci sie w pojeciu 'solidarnosci'. Sposob bytowania ludzkiej wielosci, mniejszej lub wiekszej, calaj ludzkoosci, poszczegolnego narodu — bytowania w jednosci godnej czlowieka.

Powiedzialem: solidarnosc musi isc przed walka. Dopowiem: solidarnosc rowniez wyzwala walka. Ale nie jest to nigdy walka przeciw drugiemu, przeciw drugim, walka, ktora traktuje czlowieka jako wroga i nieprzyjaciela i dazy do jego zniszczenia. Jest to walka o czlowieka, o jego prawa, o dojrzaly ksztalt zycia ludzkiego. Wtedy bowiem, to zycie ludzkie na Ziemi staje sie bardziej ludzkie, kiedy rzadzi sie Prawda, Wolnoscia, Sprawiedliwoscia, Miloscia.

Kiedy przed rokiem bylem w Indiach, podszedl do mnie niespodziewanie wnuk wielkiego Mahatmy Gandhiego i powiedzial mi: „dziekujemy ci, za twoja ojczyzne, za Polske”. Dlaczego tak powiedzial wnuk niestrudzonego obroncy Praw Czlowieka, niepodleglosci swego obrzmiwego narodu? Nie pytalem o wyjasnienie, nie zdazylem nawet w tlumie. Jednakze czuje potrzebe podzielenia sie tymi slowami z wszystkimi w Polsce. One sa do nas wszystkich powiedzane. A wzlascza z Wami — ludzmi morza, bo Wy chyba najlepiej znacie droge do Indii. ...”

Gdańsk, Zaspą, 12 VI 87: „...Za prace ludzka trzeba zaplacic. I rownoczesnie na prace czlowieka nie sposob odpowiedziec sama zaplata. Bo przeciez jako osoba jest on nie tylko wykonawca, lecz jest wspoltworca dzieła, ktore powstaje na warsztacie pracy. Ma zatem prawo do stanowienia, rowniez o tym warsztacie. Ma prawa do pracowniczej samorzadnosci, czego wyrazem sa m.in. zwiazki zawodowe — niezalezne, samorzadne. Z kolei praca ludzka, poprzez setki i tysiacce, jesli nie miliony warsztatow przyczynia sie do dobra wspolnego spoleczenstwa. Ludzie pracy, w tej wlasnie pracy znajduja tytul, wieloraki i roznorodny, bo i praca ludzka jest wieloraka i roznorodna, a wiec tytul do stanowienia o sprawach calego spoleczenstwa, ktore zyje i rozwija sie z ich pracy. Umowy Gdańskie pozostana w dziejach Polski wyrazem tej wlasnie narastajacej swiadomosci ludzi pracy odnosnie do calogo ladu spoleczno-moralnego na polskiej ziemi. ...” (c d. w nastepnym numerze)

DZIEKUJEMY Kasia-5000, Jaworowa-5000, Lama-2000, Solidarna-1500, Chemik-5000, Szkoła-2000, Babunia-1000, Osa-700, Salamandra-2000+5000, Kaziuk-600, Ciotki-1500, Fraszka-300, Litery-2000, CHCL-200, San-900, Challenger-5000+5000 Radiowozel-300, Wrzosek-1000+karża żyw., Póza-300+farba+papier, Grzegorz z Polaru-papier, Jan Kuczyriski (Zaglebie,Miedzowel)-100, FFA-1000, Babcia Marysia-500, LAD-zs 1+2, t 11, x1, mat, sc 3, ot 2+k2, m5, E.Rutkowski (Dortmund)-25 DM, P-540 DM, AL—Australia-80 DM, PSL Mannheim-10 DM+10 DM, Pro Solidarnosc Berni-FDP-370 DM, CH.S.W.N Dortmund-260 DM, Alina i Leszek - za przewóz.